

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2017 M. LAPKRIČIO 30 D. NUTARIMO NR. 972 „DĖL
PREKYBOS VALSTYBINIUOSE MIŠKUOSE PAGAMINTA ŽALIAVINE MEDIENA IR
MIŠKO KIRTIMO LIEKANOMIS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS) (TAP NR. 19-331(2)
(TAIS NR. 18-15466(4))**

2019-06-17 Nr.NV-1698

Vilnius

Įvertinę Nutarimo projektą, patikslintą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019 m. kovo 14 d. išvadoje Nr. NV-722 (toliau – Išvada) ir konsultacijų su socialiniais partneriais metu pateiktas pastabas ir pasiūlymus, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Nutarimo projekto 2 punkte siūloma numatyti, kad „<...> Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo 35 punkto nuostatos netaikomos 2019 metų II pusmečiui vykdomuose aukcionuose ilgalaikėms ir pusmetinėms sutartims sudaryti. 2019 metų II pusmečiui vykdomuose aukcionuose ilgalaikėms ir pusmetinėms sutartims sudaryti (išskyrus pakartotinius aukcionus) pardavėjo nustatoma pradinė žaliavinės medienos ir miško kirtimo liekanų kaina yra lygi paskutiniojo įvykusio pusmetinio aukciono parduoto atitinkamo sortimento ar miško kirtimo liekanų vidutinei svertinei kainai, sumažintai 20 proc.“ Tokią nuostatą Aplinkos ministerija (toliau – AM) grindžia nuo 2019 metų pradžios stipriai sumažėjusia žaliavinės medienos ir miško kirtimo liekanų kaina (kaip nurodo teikime Lietuvos Respublikos Vyriausybei, atskiriems sortimentams fiksuotas iki 40 proc. kainos mažėjimas) ir siekiu išvengti pakartotinių aukcionų organizavimo bei sumažinti su tuo susijusią pirkėjų ir pardavėjų administracinę naštą. Pastebėtina, kad siūlomai Nutarimo projekto nuostatai trūksta išsamesnio pagrindimo bei kyla pagrįstų abejonių dėl jos tikslingumo. Tokia pozicija grįstina šiais argumentais: **pirma**, Nutarimo projekto 2 punkte siūloma įtvirtinti nuostata kompromituotų patį Aprašo projektu siūlomą įtvirtinti pradinės medienos pardavimo kainos nustatymo mechanizmą, nes tokiu būdu būtų parodoma, kad atskirais atvejais jis yra nepatikimas ir ydingas, kadangi jį taikant yra remiamasi pasenusiais duomenimis, kas neatspindi realios situacijos rinkoje. Tokiu atveju reikėtų kvestionuoti patį Aprašo projektu siūlomą nustatyti pradinės aukcione parduodamos medienos kainos nustatymo mechanizmą ir ieškoti tokio varianto, kuris atspindėtų

realią situaciją medienos rinkoje. Juk nėra jokių garantijų, kad analogiškai, o gal net dar didesni, medienos kainų svyravimai nepasikartos ir ateityje. Ar tokiu atveju Aprašo projekto nuostatos ir vėl neturėtų būti taikomos, o Lietuvos Respublikos Vyriausybė atskirais nutarimais turėtų nustatinėti pradinę aukcione siūlomos medienos kainą? **antra**, negalima įvertinti siūlomos nuostatos tikslo pagrįstumo ir priešasčių, sąlygojusių jos poreikį, svarumo, nes AM iš esmės tik konstatuoja faktą, kad atskirais atvejais medienos rinkos kaina sumažėjo 40 proc., tačiau nepateikta jokių išsamesnių duomenų, šio fakto egzistavimą įrodančių skaičiavimų, ar nuorodų į duomenų šaltinius, kuriais remiantis tokia išvada buvo padaryta. Neaišku, kokių sortimentų ir klasių medienos kainos sumažėjo taip drastiškai, taip pat neaišku, apie kokią rinką kalbama – pasaulinę ar tik Lietuvos Respublikos; **trečia**, negalima įvertinti, ar siūlomas pradinės žaliavinės medienos ir miško kirtimo liekanų kainos nustatymas sumažinant paskutiniojo įvykusio pusmetinio aukciono parduoto atitinkamo sortimento ar miško kirtimo liekanų vidutinę svertinę kainą 20 proc. yra pagrįstas, t. y., ar toks pradinės kainos sumažinimas būtų proporcingas galimų pakartotinių aukcionų organizavimo kaštams ir medienos pirkėjams ir pardavėjams dėl to kylančiai administracinei naštai; **ketvirta**, pastebėtina, kad AM deklaruojama problema – pakartotinių aukcionų organizavimas, yra tik teorinis spėjimas, kuris praktikoje gali ir nesirealizuoti, t. y., egzistuoja tikimybė, jog pirkėjai medieną aukcione nupirktų ir pagal Nutarimo projektu keičiamo Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 972 „Dėl Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo patvirtinimo“, (toliau – Aprašo projektas) 35 ir 36 punktus nustatytą pradinę kainą. Todėl, kaip minėta pirmiau, reikalingas išsamesnis pagrindimas, jog labiau tikėtina yra AM deklaruojamos problemos realizavimosi galimybė; **penkta**, egzistuoja grėsmė, kad suformavus pakankamai žemą pradinę aukcione parduodamos medienos kainą, tai suponotų ir žemesnes, nei rinkos kaina, ateityje parduodamos medienos kainas, nes pagal 2019 m. II pusmečio aukcionų kainas, bus formuojama 2020 m. I pusmečio aukciono ir keičiama sudarytų ilgalaikių sutarčių kaina. Ši grėsmė realizuotųsi tuo atveju, jeigu 2019 m. II pusmečio aukcionų metu pirkėjai siūlytų artimas pradinei aukciono kainai (ar 20 proc. žemesnes, pasinaudoję Aprašo projekto 17.2 papunktyje numatoma galimybe) medienos supirkimo kainas. Tokiu atveju, net ir išaugus pasaulinei medienos rinkos kainai, Lietuvoje ši kaina galimai būtų mažesnė, nes pradinė kaina būtų nustatoma remiantis praeito pusmečio aukcionų kainomis ir egzistuočių tikimybė, kad pirkėjai nebūtų linkę savo pasiūlymais labai nutolti nuo šios kainos.

2. Siekiant išvengti rizikos Aprašo projekto 2 punkte paminėti ne visus Aprašo punktus, taikytinus žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų pardavėjo (toliau – pardavėjas) teritoriniams padaliniais (pvz., neaišku, kodėl teritoriniams padaliniais nebūtų taikomi Aprašo

18,19, 46 punktai ir pan.), siūlytina Aprašo projekto 2 punkte nevardinti, kokios Aprašo nuostatos taikytinos pardavėjo teritoriniams padaliniais, o tiesiog nurodyti, kad tuo atveju, jeigu pardavėjas prekybą mediena vykdo per savo teritorinius padalinius, šie teritoriniai padaliniai prilyginami pardavėjui ir turi išpildyti visas Aprašo nuostatas, taikytinas pardavėjui.

3. Siūlytina tikslinti Aprašo 3.2 papunktyje pateikiamą sąvokos *mažmeninė prekyba žaliavine mediena ir (ar) miško kirtimo liekanomis* apibrėžimą: 1) neaiškus įvedamo ribojimo – ne daugiau kaip 25 ktm medienos vienu pardavimu, tikslas, nes nėra ribojamas pirkimų vienam asmeniui skaičius, t. y., tas pats asmuo galėtų atlikti keletą pirkimų po 25 ktm medienos; 2) neaišku, kuo grindžiamas būtent 25 ktm medienos dydžio vienam pirkimui nustatymas; 3) sąlygą dėl malkinės medienos pardavimo dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose siūlytina konstruoti taip: „<...> taip pat malkinės medienos pardavimas žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų pardavėjams dalyvaujant valstybės ar savivaldybės institucijų, įstaigų, įmonių bei kitų viešojo sektoriaus organizacijų skelbiamuose viešųjų pirkimų konkursuose“.

Taip pat Aprašo 3.2 papunkčiui aktualus Išvados 2 punkte pateiktas siūlymas.

4. Neaišku, dėl kokių priežasčių apibrėžiant sąvoką *žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų pardavimo aukcionas* atsisakoma sąlygos dėl potencialių pirkėjų skaičiaus neribojimo.

5. Aprašo 3.5 papunktyje apibrėžiamai sąvokai *žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų pirkėjas* lieka aktuali Išvados 4 punkte pateikta pastaba.

6. Aprašo projekto 3.6 papunktyje sąvokos *žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų pardavėjo sandėlis* apibrėžimas tikslintinas, pagal Išvados 5 punkte pateiktą pastabą (pvz., žodį „patogi“ pakeičiant į žodžius „turinti galimybę“, „tinkama“ ar pan.).

7. Pažymėtina, kad sąvokų apibrėžimai turi būti konkretūs, aiškūs ir nedviprasmiški. Atsižvelgiant į tai, tikslintinas Aprašo projekto 3.7 papunktyje pateikiamas apibrėžimas, pateikiant baigtinį požymių, pagal kuriuos mediena skirstoma į sortimentus, sąrašą.

8. Aprašo projekto 3.7 papunktyje apibrėžiama sąvoka sortimentas tikslintina pagal Išvados 6 punkte pateiktą pastabą.

9. Siūlytina pateikti išsamesnius argumentus, kuriais remiantis buvo prieita su prekyba mediena susijusių šalių „bendro sutarimo“ nuo 40 (buvo siūloma ankstesniame Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateiktame Aprašo projekto variante) iki 50 procentų padidinti ilgalaikėms sutartims sudaryti pardavėjo skiriamą atitinkamais kalendoriniais metais planuojamą pagaminti kiekvieno sortimento ir miško kirtimo liekanų kiekį (Aprašo projekto 4.1 papunktis). Atkreiptinas dėmesys, kad pirmą kartą teikiant Aprašo projektą Lietuvos Respublikos Vyriausybei 40 proc. dydis buvo grindžiamas tuo, kad „<...> būtina užtikrinti ir atitinkamą pusmetiniuose aukcionuose parduodamos medienos kiekį, kuris leistų nustatyti adekvačią tuo metu rinkoje esančią

medienos kainą“, pagal kurią būtų tikslinama ilgalaikių sutarčių kaina. Be to, buvo pažymėta, jog „ilgametė patirtis parodė, kad **esant didesnei privalomai medienos kiekio pardavimo ilgalaikėms sutartims sudaryti ribai, ženkliai didėja sutarčių neįvykdymo rizika** dėl aukščiau paminėtų priežasčių arba dėl tų pačių objektyvių priežasčių **neįmanoma užtikrinti nustatyto medienos pardavimo santykio tarp ilgalaikių ir pusmetinių sutarčių**“. Todėl buvo prieita išvados, kad „siūlomas ilgalaikėms ir pusmetinėms sutartims sudaryti skiriamos medienos kiekio santykio nustatymas [40 proc. – išskirta Teisės grupės] **yra proporcingas**, neriboja konkurencijos (aukcionuose gali dalyvauti visi norintys įsigyti medienos) ir **yra būtinas siekiant užtikrinti tinkamą Miškų įstatymo 7 str. 1 d. nuostatų įgyvendinimą**“. Taigi kyla pagrįstas klausimas, ar prieš tai AM nurodytos rizikos eliminavosi, kad siūloma didinti ilgalaikėms sutartims sudaryti skirtą medienos kiekį.

Be to, ankstesniame Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateiktame Aprašo projekto variante buvo siūloma nustatyti, kad *tuo atveju, kai per kalendorinius metus planuojama pagaminti kiekvieno sortimento ir miško kirtimo liekanų kiekio 200 ktm ir mažiau, aukcionai ilgalaikėms sutartims sudaryti neorganizuojami, o minėta mediena parduodama aukcionuose pusmetinėms sutartims sudaryti*. Toks siūlymas buvo grindžiamas tuo, kad „esant mažesniai planuojamos pagaminti medienos kiekiui, praktiškai neįmanoma užtikrinti ilgalaikėms ir pusmetinėms sutartims sudaryti nustatyto parduoti medienos kiekio“. Tuo tarpu 2019 m. birželio 14 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateiktame Aprašo projekte ne tik kad atsisakyta pirmiau minėto siūlymo, bet vietoj to netgi siūloma nustatyti imperatyvų reikalavimą, kad „aukcionuose ilgalaikėms sutartims sudaryti kiekvieno sortimento ar miško kirtimo liekanų parduodamas kiekis **negali būti mažesnis kaip 200 ktm**“. Tokio siūlymo pagrindimo AM nepateikė. Be to, neaišku, ar medienos pardavėjai praktikoje šį įpareigojimą visuomet galėtų įgyvendinti, nes, kaip minėta pirmiau, AM buvo nurodžiusi, kad ne visuomet pavyksta pasiekti 200 ktm medienos apimtį (ypač atsižvelgiant į tai, kad pardavėjas dar turės vykdyti ir įsipareigojimus pagal anksčiau sudarytas ilgalaikes sutartis). Ši pastaba aktuali ir Aprašo projekto 13.2 papunkčiui.

10. Atkreiptinas dėmesys, kad siūloma Aprašo 4.3 papunkčio redakcija apimtų visą pardavėjo pagamintą medieną, nes nurodoma, kad likutis turėtų būti parduodamas aukcione pagal trumpalaikes sutartis. Tokiu atveju nebūtų ką parduoti mažmeninėje prekyboje, t. y., visa pagaminta mediena turėtų būti parduodama aukciono būdu, ir būtų pažeidžiama Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 7 straipsnio 1 dalis.

11. Aprašo projekto 5 punkte AM siūlo atsisakyti šiuo metu galiojančios nuostatos, įpareigojančios pardavėjus pateikti elektroninės medienos pardavimo sistemos (toliau – EMPS) administratoriui parduodamos aukcionuose medienos sąrašą, apimančią informaciją apie kitą pusmetį pardavėjo aukcionuose planuojamą parduoti medienos kiekį. Šią informaciją EMPS

administratorius skelbia savo interneto svetainėje. Kadangi Nutarimo projekto lydimojuose dokumentuose nepateikta jokių argumentų dėl siūlomo pakeitimo, negalima įsitikinti šio siūlymo pagrįstumu. Analogiškas pastebėjimas taikytinas ir dėl galiojančio Aprašo 9.1 papunkčio atsisakymo.

Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad elektroniniu paštu teikiama informacija taip pat yra rašytinė, siūlytina atitinkamai tikslinti Aprašo projekto 5 punktą, atsisakant žodžių „*elektroniniu paštu arba*“. Analogiškas siūlymas taikytinas ir Aprašo projekto 7.3 papunkčiui.

12. Siūlytina Aprašo projekto 6 punkte vietoj žodžių „*o trumpalaikėms sutartims*“ įrašyti žodžius „*o aukcionų trumpalaikėms sutartims sudaryti atveju*“.

13. Atsižvelgiant į Aprašo projekto 13.2 papunktyje siūlomą pakeitimą, kyla klausimas, ar tokiu būdu valstybinių miškų valdytojams nebūtų iš esmės eliminuota mažmeninės prekybos mediena galimybė.

14. Aprašo projekto 13.3 papunktyje siūloma numatyti, kad pardavėjas pakartotinių aukcionų atveju EMPS interneto svetainėje nurodytą ir kainą, už kurią siūloma mediena buvo neparduota paskutinio aukciono metu. Tokio siūlymo nauda yra abejotina, nes tai galimai neskatintų pirkėjų siūlyti už parduodamą medieną maksimalaus dydžio kainos.

15. Aprašo projekto 14 punkte siūlytina numatyti ne, kad sutarties sudarymo garantijoje nurodyta garantijos suma prilyginama pradiniam įnašui, o kad garantijoje nurodyta suma vertinama pagal pradinio įnašo dydžiui nustatytus kriterijus. Analogiškas siūlymas taikytinas ir Aprašo projekto 26 punktui.

16. Aprašo projekto 17.1 papunktyje numatoma, kad „*aukcionė ilgalaiķėms sutartims sudaryti ketinamų pirkti atskirų sortimentų ar miško kirtimo liekanų kiekis negali būti mažesnis kaip 200 ktm*“. Neaiškus tokio siūlymo pagrįstumas, be to, dėl tokio reikalavimo įtvirtinimo galima nepagrįsta pirkėjų diskriminacija ir konkurencijos ribojimas, nes daliai pirkėjų, kuriems nereikalingas toks medienos kiekis, būtų apribota galimybė sudaryti ilgalaikes medienos pirkimo sutartis, taigi, į ilgalaikes sutartis galėtų pretenduoti tik tie pirkėjai, kurie pirktų 200 ir daugiau ktm medienos.

17. Aprašo projekto 17.2 papunktyje numatoma, kad „*pirkėjas turi teisę siūlyti iki 20 procentų mažesnę nei pradinė pardavėjo pasiūlyta kaina*“. Siūlytina išsamiau pagrįsti numatomą maksimalų kainos mažinimo dydį – 20 proc., nuo pradinės pardavėjo pasiūlytos kainos (ypač atsižvelgiant į tai, kad ankstesniame Aprašo projekto variante buvo siūlyta šį dydį nustatyti 10 proc.), t. y., kodėl siūloma nustatyti būtent 20 proc. dydį, o ne pvz., 5, 10 ar 15 proc. Ar 20 proc. dydis yra pagrįstas objektyviais duomenimis, kelerių metų statistinių duomenų analize ar pan., kad būtų galima konstatuoti, jog būtent tokie maksimalūs medienos kainos svyravimai vyksta rinkoje pusmečio laikotarpyje?

18. Aprašo projekto 20 punkte numatoma, kad pakartotiniame aukcione pardavėjas pradinę kainą turėtų sumažinti 20 proc. Abejotinas tokio pakeitimo pagrindumas, ypač atsižvelgiant į tai, kad ankstesniame Aprašo projekto variante AM siūlė nustatyti galimybę pradinę kainą mažinti tik 10 proc. ir tokį savo siūlymą grindė siekiu „išvengti galimų piktnaudžiavimo atvejų, interpretacijų ir objektyvumo stokos dėl vien tik pardavėjo sprendimu nustatyto medienos kainos sumažinimo dydžio 20 proc. ribose“. Taip pat šio punkto atžvilgiu aktualūs ir šios išvados 17 punkte išdėstyti argumentai. Analogiška pastaba taikytina ir Aprašo 32 punktui.

Taip pat, aiškumo dėlei, siūlytina Aprašo projekto 20 punkte po žodžių „*Aukcione ilgalaikėms sutartims sudaryti*“ įrašyti žodžius „(tu atveju, kai pradinio aukciono metu parduota daugiau kaip 50 procentų planuotų parduoti atitinkamų sortimentų ar miško kirtimo liekanų kiekio)“.

19. Siūlytina pagrįsti Aprašo projekto 21 punkte numatomos sankcijos sutartį sudaryti atsisakiusiam aukciono dalyviui dydį. Analogiškas siūlymas taikytinas ir dėl Aprašo projekto 33 punkto.

20. Siūlytina Aprašo projekto 35 punktą dėstyti taip: „*Medienos pradinė kaina yra lygi paskutiniojo įvykusio aukciono parduoto atitinkamo sortimento ar miško kirtimo liekanų vidutinei svertinei kainai, kurią privalo apskaičiuoti pardavėjas*“. Atsižvelgiant į tai, Aprašo projekto 36 punkte siūlytina atsisakyti nuostatos, kad „*medienos pradinę kainą aukcionui nustato pardavėjas*“. Be to, Aprašo projekto 35 punktas tikslintinas ir pagal išvados 21 punkte pateiktus pastebėjimus.

21. Neaišku, ar Aprašo projekto 35 punkte omenyje turimas pradinę medienos kainą nustatančio pardavėjo organizuotas paskutinis aukcionas, ar apskritai bet kurio pardavėjo paskutinis prieš pradinės kainos nustatymą vykęs aukcionas. Siūlytina šį punktą tikslinti, aiškiai atskleidžiant minėtą aplinkybę.

Taip pat siūlytina konkrečiai įvardinti kokios rūšies aukcionas – ilgalaikėms, pusmetinėms ar trumpalaikėms sutartims sudaryti, turimas omenyje.

22. Aprašo projekto 41 punkte žodį „*atskirai*“ siūlytina rašyti po žodžių „*miško kirtimo liekanoms*“.

23. Aprašo projekto 43 punkte numatoma, kad į sudaromas medienos pirkimo – pardavimo sutartis privaloma įtraukti „*ir kitas sąlygas, kurios nustatytos šio Tvarkos aprašo 1-3 prieduose patvirtintose pavyzdinėse formose*“. Atkreiptinas dėmesys, jog tokia sąlyga negali būti nustatoma, nes ji būtų dviprasmiška ir neatitiktų protingumo kriterijaus, kadangi pavyzdinės sutarčių formos sutarčių šalims negali būti privalomos. Todėl arba tokią nuostatą iš Aprašo projekto reikėtų pašalinti, arba Aprašo projekto prieduose pateikiamos sutarčių formos turėtų būti tvirtinamos ne kaip pavyzdinės, o kaip privalomos. Taip pat pastebėtina, kad atsižvelgiant į pirmiau minėtą

argumentą Aprašo projekte negalėtų būti nustatomas ir reikalavimas medienos pirkimo-pardavimo sutartis sudaryti vadovaujantis atitinkamos sutarties *pavyzdine forma*.

Taip pat šis punktas tikslintinas konkrečiai įvardijant, pagal kokios rūšies sutarties (ilgalaikės, pusmetinės ar trumpalaikės) pavyzdinę formą siūloma sudaryti sutartis (atitinkamai tikslintini ir Aprašo projekto priedų pavadinimai), bei papildomai pateikiant nuorodą į Aprašo projekto 45 punktą ir atsisakant nuorodų į 51 ir 52 punktus. Sutartyse turėtų būti aptartos tik tos nuostatos, kurios nėra tiesiogiai aptartos Aprašo projekto 40 punkte.

Be to, atsižvelgiant į tai, kad Aprašo projekto 43 punkte detalai numatoma, kas turėtų būti aptarta medienos pirkimo-pardavimo sutartyse ir į tai, kad pavyzdinių sutarčių formos sutartis sudarančioms šalims nebūtų privalomos, yra abejotinas pavyzdinių sutarčių formų tvirtinimo poreikis. Siūlytina šį poreikį pakartotinai įsivertinti.

24. Aprašo projekto 46 punkte siūlytina atsisakyti sąlygos „*(arba sutarties nutraukimo dienos, žiūrint kuri yra vėlesnė)*“, nes pranešimas EMPS administratoriui būtų pateikiamas jau po sutarties nutraukimo.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Aprašo projekto 46 punkto nuostata, numatanti, kad atsiskaitymo už nupirktą medieną terminai turėtų būti nustatyti sutartyse, nedera su Aprašo 47 punktu, pagal kurį konkretus atsiskaitymo terminas nustatomas pačiame Apraše.

Be kita ko, svarstytinas Aprašo projekto 46 ir 47 punktuose numatomų 14 ir 15 kalendorinių dienų terminų pagrįstumas, nes pirkėjas galėtų beveik mėnesį laiko nuo medienos perdavimo dokumentų išrašymo dienos nemokėti pardavėjui už nupirktą medieną, o pastarasis visą tą laiką neturėtų teisės nutraukti sutarties.

25. Neaišku, kodėl Aprašo projekto 47 punkte, kaip sutarties įvykdymo garantija yra išskiriami tik turto įkeitimas ir draudimas, t. y., kodėl sutarties įvykdymas negalėtų būti garantuojamas, pvz., kredito įstaigos ar kito ūkio subjekto garantija ar laidavimu.

Taip pat šio punkto sąlyga, numatanti, kad „*pardavėjas iš pirkėjų, kurie per paskutinius 12 mėnesių nepirko Medienos iš pardavėjo, privalo reikalauti išankstinio apmokėjimo, kuris mokamas sutartyje numatytomis sąlygomis*“, vertintina kaip diskriminacinė ir nepagrįstai ribojanti konkurenciją. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad tokiu atveju reikėtų detaliau aptarti ir avanso sumokėjimo sąlygas.

26. Neaišku, kodėl iš Aprašo projekto 48 punkto pašalinta nuostata, aptarusi sankciją pirkėjui, kuri būtų taikoma pastarajam nepagrįstai atsisakius priimti nupirktą medienos kiekį, ir paliekama tik sankcija pardavėjui dėl netinkamo medienos tiekimo.

27. Iš Aprašo projekto 50 punkto siūlytina pašalinti nuorodas į atitinkamas aplinkos ministro tvirtinamas tvarkas, nes medienos ir nenukirto miško matavimo ir tūrio nustatymo tvarka yra ne šio aprašo reguliavimo dalykas. Taip pat manytina, kad atlygio už nupirkto medienos matavimą

klausimas galėtų būti sprendžiamas sandorio šalims dėl to pačioms tariantis, o ne nustatant taisyklę apraše.

28. Iš Aprašo projekto priedų šalintinas žodis „*patikėtinis*“, nes terminas *valdytojas* apima ir subjektus, valdančius valstybinius miškus patikėjimo teise.

29. Aprašo projekto 1 priedo 1.1 papunktyje prieš žodį „*Sutartyje*“ siūlytina įrašyti žodžius „*aukciono metu pasiūlytą*“.

30. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.305 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „pirkimo-pardavimo sutartimi viena šalis (pardavėjas) įsipareigoja perduoti daiktą (prekę) kitai šaliai (pirkėjui) nuosavybės ar patikėjimo teise, o pirkėjas įsipareigoja priimti daiktą (prekę) ir sumokėti už jį nustatytą pinigų sumą (kainą)“. Taigi, manytina, kad medienos pirkimo faktas turėtų būti laikomas įvykusi nuo medienos pirkimo-pardavimo sutarties sudarymo momento, o vėliau, vadovaujantis sutarties sąlygomis, ši mediena turėtų būti perduota pirkėjui ir pirkėjo už ją sumokėta. Atsižvelgiant į tai, siūlytina atitinkamai tikslinti Aprašo projekto priedus, nes po pirkimo-pardavimo sutarties sudarymo mediena nebūtų perkama-parduodama, o tik perduodama ir priimama.

31. Atkreiptinas dėmesys, kad Aprašo projekto 1 priedo 1.1 papunktyje jokie terminai nenustatyti, todėl atitinkamai tikslintinas šio priedo 2.2 papunktis.

32. Pažymėtina, jog Aprašo projekto 1 priedo 2.3 papunkčio sąlyga nedera su Aprašo projekto 46 punktu.

33. Aprašo projekto 1 priedo 2.4 papunktis brauktinas, nes jame numatoma sąlyga nėra sutarties dalykas, kadangi šiame papunktyje numatoma pardavėjo teisė yra aptarta Aprašo projekto 51 punkte, taigi, šalys dėl jos nesitartų. Analogiška pastaba taikytina ir Aprašo projekto 1 priedo 2.6, 2.7 ir 9.3 papunkčiams (atsižvelgiant į Aprašo projekto 40, 49 ir 52 punktus).

34. Atkreiptinas dėmesys, jog pagal Aprašo projekto 40 punktą miško kirtimo liekanos galėtų būti perduodamos ir kirtavietėje, todėl atitinkamai tikslintinas Aprašo projekto 1 priedo 2.5 papunktis.

35. Aprašo projekto 1 priedo 3.2 papunktyje aptariamai klausimai yra tiesiogiai įtvirtinti Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 9 straipsnio 9 dalyje, todėl šis papunktis iš sutarties formos brauktinas.

36. Aprašo projekto 1 priedo 4 punktas tikslintinas numatant, kad sutarties kaina bus keičiama Aprašo projekto 39 punkte numatyta tvarka.

37. Atkreiptinas dėmesys, jog Aprašo projekto 1 priedo 5.1 papunktyje numatyti galimi atsiskaitymo už nupirktą medieną terminai nedera su Aprašo projekto 47 punktu.

38. Manytina, kad Aprašo projekto 1 priedo 7.1 papunkčio sąlyga dėl vienašališko sutarties nutraukimo nedera su Aprašo projekto 46 punktu, pagal kurį pardavėjas įgytą pareigą vienašališkai

nutraukti sutartį nedelsiant, jeigu pirkėjas nepriimtų medienos sutartyje numatytu kiekiu ir terminais, t. y., Aprašo projekto 46 punktą nenumato galimybės pardavėjui laukti atitinkamai 30 ar 60 dienų nuo medienos nepriėmimo fakto.

39. Aprašo projekto 1 priedo 7.1 papunktyje numatytas sutarties nutraukimo terminas nedera su Aprašo projekto 46 punktu, kuris sutarties nutraukimo termino pradžią sieja su apmokėjimo termino pabaiga, o ne su medienos pardavimo sustabdymo termino pradžia.

40. Aprašo projekto 1 priedo 9.7 papunktis tikslintinas prieš žodį „iki“ įrašant žodžius „ir galioja“. Taip pat turėtų būti aiškiai atskleista, kada sutarties galiojimas būtų siejamas su konkrečiu terminu, o kada – su tinkamu prievolių įvykdymu.

41. Aprašo projekto 1 priedo 9.8 papunktis neatitinka sąlygos, jog maksimali ilgalaikės sutarties trukmė gali būti 10 metų.

42. Šios išvados 31-41 punktuose išdėstytos pastabos ir pasiūlymai taikytini ir Aprašo projekto 2 ir 3 priedams.

43. Aprašo projekto priedai tikslintini pagal Dokumentų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-117, 86 punktą.

44. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalimi, Nutarimo projekto įsigaliojimas turėtų būti atidėtas iki 2019 m. lapkričio 1 d.

Teisės grupės patarėjas
Prišmantas

Ramutis

Ramutis Prišmantas, tel. +370 706 63792, el. p. ramutis.prismantas@lrv.lt